

GBO.OVERHEID

JAAROVERZICHT 2006

De kop is er af

Terugkijkend kunnen we 2006 bestempelen als een vruchtbaar jaar. GBO.Overheid werd immers geboren, als gemeenschappelijke beheerorganisatie voor de overheid, voortgekomen uit de Stichting ICTU. Wanneer u dat in één zin leest, dan lijkt het een formaliteit. Niets is minder waar, want 2006 was een roerig jaar voor GBO.Overheid. De organisatie is samengevoegd, gekanteld, ontwikkeld, functioneel gemaakt, gegroeid. En belangrijker nog: onze diensten en voorzieningen hebben meer inhoud gekregen voor onze klanten. Dit jaaroverzicht vertelt u er alles over.

Van de twee gelijktijdig gepubliceerde documenten vormt dit jaaroverzicht vooral de terugblik. Het andere document is het eerste nummer van het GBO.Overheid Magazine. Deze publicaties geven alle betrokkenen bij de elektronische overheid inzicht in het nut en de noodzaak van GBO.Overheid. Gemeenten, provincies, waterschappen en overige overheidsinstellingen kunnen in dit jaaroverzicht lezen wat er allemaal gebeurd is in het officiële oprichtingsjaar van onze organisatie. En ik hoop dat die terugblik ook inspireert voor de toekomst. Want de

overheid staat nog maar aan het begin van de lange digitale snelweg waarvan GBO.Overheid één van de belangrijkste bouwers is.

In hoofdstuk 1 leest u meer over de historie en ontstaansgronden van GBO.Overheid. Bovendien leest u in dat hoofdstuk hoe we de organisatie functioneel hebben ingedeeld en welke rol de Programmaraad daar in speelt. Hoofdstuk 2 neemt u mee in wat er bereikt is in 2006. Onderverdeeld naar de verschillende aandachtsgebieden van GBO.Overheid en doorvlochten met de maandoverzichten, voorzien van belangrijke gebeurtenissen en mijlpalen. De cijfers en tabellen die dat verhaal verduidelijken, staan in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 toont de jaarrekening 2006 van GBO.Overheid en hoofdstuk 5 verklaart de afkortingen die in ons vakgebied gebruikelijk zijn.

Ik spreek de wens uit dat het lezen van dit jaaroverzicht u nog meer betrokken maakt bij de vele uitdagende activiteiten van GBO.Overheid. Natuurlijk nodig ik u van harte uit ook de andere publicatie aandachtig te lezen.

Steven Luitjens
Directeur GBO.Overheid

Hoe is GBO.Overheid ontstaan en georganiseerd?

Organisatie, ontwikkeling en historie

Met terugwerkende kracht is GBO.Overheid per 1 januari 2006 opgericht: de gemeenschappelijke beheerorganisatie van de overheid. GBO.Overheid beheert gezamenlijke ICT-voorzieningen voor de publieke sector op het gebied van identificatie & authenticatie, gegevensuitwisseling, informatiebeveiliging en standaardisatie.

“De verwachtingen ten aanzien van GBO.Overheid zijn enorm. De realiteitszin dat niet alles tegelijk kan, is inmiddels gelukkig ook groeiende.”

STEVEN LUITJENS, DIRECTEUR GBO.OVERHEID

Het ontstaan van GBO.Overheid, die organisatorisch als projectdirectie valt onder het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, was eigenlijk een logische stap. De broedplaats voor nieuwe ICT-voorzieningen was immers ICTU, de ontwikkelorganisatie van ICT-vraagstukken van de (e-)overheid. Stichting ICTU werd op 11 april 2001 opgericht door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Vervolgens was het toenmalig minister De Graaf (Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties) die op 4 december 2003 het startschot gaf voor het actieprogramma Andere Overheid, bedoeld om haar dienstverlening aan burger en bedrijven te verbeteren. Met als einddoel dat in 2007 65 procent van de publieke dienstverlening (van rijk, provincies en gemeenten) plaatsvindt via internet. Een ambitieuze doelstelling...

Al snel blijkt dat het structurele beheer van voorzieningen een geheel ander type organisatie vergt dan de projectenorganisatie van ICTU. De noodzaak van een gemeenschappelijke beheerorganisatie met een structurele financiering groeit. Medio 2005 ziet een eerste voorstel voor

de opzet van een nieuwe organisatie het levenslicht. De heuglijke geboorte vindt begin 2006 plaats, wanneer een aantal programma's, zoals DigiD en GOVCERT.NL, de kraamkamer van ICTU verlaat om zich tot volwassenheid te ontwikkelen binnen GBO.Overheid.

GBO.Overheid positioneert zich binnen het publieke domein als organisatie die het beheer verzorgt van ICT-voorzieningen met een generiek karakter. Zij maakt daarmee onderdeel uit van de elektronische overheid. Gemeenten, provincies, waterschappen en uitvoeringsorganisaties zijn de belangrijkste afnemers van GBO.Overheid.

Vijf aandachtsgebieden

GBO.Overheid is organisatorisch ingedeeld in vijf functionele aandachtsgebieden:

- Accountmanagement & Organisatieontwikkeling;
- Beheer;
- Architectuur & Realisatie;
- Informatiebeveiliging;
- Standaardisatie.

De organisatie wordt aangestuurd door een management team.

Januari 2006

1 januari

De gemeenschappelijke beheerorganisatie GBO.Overheid maakt haar start. Een aantal programma's, waarvan de meeste ontwikkeld bij ICTU, komen in de fase van beheer en worden overgedragen aan GBO.Overheid. Het zijn de programma's DigiD, PKloverheid, Overheidstransactiepoort, GOVCERT.NL, Waarschuwingsdienst.nl en Bureau Forum Standaardisatie.

1 januari

Officiële start Monitoringproject van GOVCERT.NL. Het doel van dit project is om de aard en hoeveelheid van kwaadaardige aanvallen op de netwerken van de deelnemers te detecteren.

5 januari

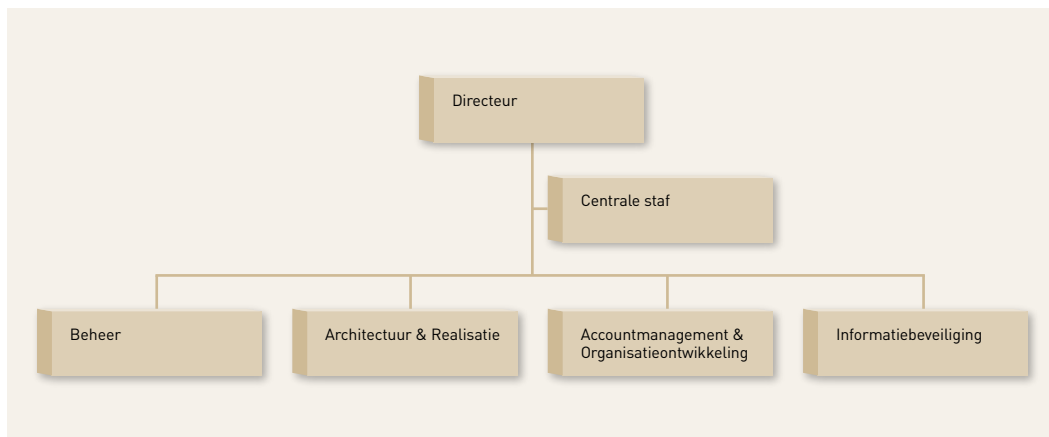
De Postbus 51 campagne voor DigiD start op radio en televisie, met als slogan: "Waar wacht je nog op? Met DigiD sta je altijd vooraan". De campagne levert in drie maanden tijd veel nieuwe gebruikers op. De geholpen naamsbekendheid stijgt van 5 naar 60 procent. Van alle burgers van 18 jaar en ouder herkent 94 procent tenminste één van de uitingen van de campagne als deze worden voorgelegd en 39 procent herkent de primaire boodschap van de campagne, namelijk dat DigiD een manier is om overheidsdiensten online en digitaal te regelen.

31 januari

In de eerste bijeenkomst van de Programmaraad maken de leden kennis met elkaar en ze bespreken de taken van de raad. Ook komt een eerste concept werkplan van GBO.Overheid 2006 aan bod.

In januari 2006 is het PKloverheid stamcertificaat opgenomen in de webbrowser van Netscape.

Organogram

Management Team

Steven Luitjens	Directeur GBO.Overheid
Rien Stor	Hoofd Architectuur & Realisatie
Hedy van der Ende	Hoofd Accountmanagement & Organisatieontwikkeling
	Hoofd Informatiebeveiliging
Ronald Houtsma	Hoofd Beheer (a.i.)
Kees Mouwen	Hoofd Centrale Staf

Programmaraad

De heer C. Franke (voorzitter)	Lid van de Raad van Bestuur Centrum voor Werk en Inkomen
De heer W.A.J.M. Rovers	Lid Managementteam Belastingdienst
De heer A.P.G. Groothedde	Lid Raad van Bestuur Kadaster
De heer N.W. Borgesius	Hoofd afdeling Informatiebeleid Vereniging van Nederlandse Gemeenten
De heer G.Th. den Uyl	Directeur Provinciale Servicedienst provincie Utrecht
De heer W.R. van Heemst	Hoofd Waterschapsbeleid Unie van Waterschappen
De heer H.J.M. van Zon	Directeur Innovatie en Informatiebeleid Openbare Sector (IIOS) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer M. Verhagen	Lid MT directie ICT en Toepassing, directoraat-generaal Energie en Telecom van het ministerie van Economische Zaken

Sturing in handen van de Programmaraad

GBO.Overheid ressorteert binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onder het directoraat-generaal Management Openbare Sector. Voor de aansturing van de beheerorganisatie is gekozen voor een Programmaraad die feitelijk als opdrachtgever van GBO.Overheid fungeert. In deze Programmaraad hebben vertegenwoordigers zitting uit gemeenten, provincies, waterschappen, uitvoeringsorganisaties en de Rijksoverheid.

De taken van de Programmaraad zijn omschreven in een instellingsbeschikking en uitgewerkt in het huishoudelijk reglement. Daarin staat onder meer dat de Programmaraad adviseert en besluiten neemt over strategische vraagstukken met betrekking tot het werkveld van GBO.Overheid. De Programmaraad heeft vooral ook een belangrijke aanjaag- en controlefunctie voor de werkzaamheden van GBO.Overheid. Uiteraard is er ook de toezichthoudende rol ten aanzien van de voortgang van die werkzaamheden, mede in relatie tot de financiële situatie. Minstens zo belangrijk is de ambassadeursfunctie die de leden van de Programmaraad hebben richting hun eigen achterban.

Dienstenportfolio

DigiD

DigiD staat voor Digitale Identiteit van burgers en bedrijven. Het is een gemeenschappelijk systeem voor overheidsinstellingen, waarmee zij de identiteit en handtekening kunnen verifiëren van klanten

die gebruik maken van hun elektronische diensten. Voor burgers en bedrijven die overheidsdiensten via internet afnemen, is DigiD een handig hulpmiddel. Met één inlogcode krijgen ze toegang tot elektronische diensten van steeds meer overheidsinstellingen.

PKIoverheid

PKIoverheid is de naam voor de Public Key Infrastructure (PKIoverheid), die ontworpen is om betrouwbare elektronische gegevensuitwisseling binnen en met de Nederlandse overheid mogelijk te maken. Met behulp van PKI-certificaten is de informatie die overheidsinstellingen over het internet sturen met een hoog niveau van betrouwbaarheid beveiligd. PKI-certificaten kunnen worden gebruikt voor het beveiligen van websites, het zetten van rechtsgeldige elektronische

Februari 2006

1 februari

GOVCERT.NL start het experiment van Notice en Take Down phishing websites met het NICC programma (Nationale Infrastructuur Cybercrime) en de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB).

19 februari

GBO.Overheid verhuist, samen met ICTU, naar een nieuw pand: het bedrijfsverzamelgebouw van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aan de Wilhelmina van Pruisenweg in Den Haag. GBO.Overheid blijft gebruik maken van de facilitaire ondersteuning van ICTU, waaronder kantoorautomatisering en gebouwenbeheer.

“Accountmanagement heeft in het laatste half jaar van 2006 meer focus gekregen. In 2007 gaan we nog meer het gesprek aan met onze klanten.”

HEDY VAN DER ENDE,
HOOFD ACCOUNTMANAGEMENT & ORGANISATIEONTWIKKELING

Maart 2006

In maart 2006 is het PKloverheid webzegel aangeboden aan de certificatieinstanties en afnemers die gebruik maken van SSL-certificaten.

handtekeningen, hoogwaardige verificatie van identiteit op afstand en versleuteling van berichten.

Overheidstransactiepoort

Overheidstransactiepoort (OTP) zorgt ervoor dat gegevensuitwisseling tussen overheid en bedrijfsleven zo effectief en efficiënt mogelijk verloopt. Bedrijven kunnen op één plaats, op eenduidige wijze gegevens aanleveren aan iedere overheidsorganisaties. OTP is vooral geschikt voor regelmatig voorkomende gegevensuitwisseling met hoog volume die zonder menselijke tussenkomst elektronisch is af te handelen.

GOVCERT.NL

Het Computer Emergency Response Team van de Nederlandse overheid heet GOVCERT.NL. Het ondersteunt overheidsinstellingen op het gebied van informatiebeveiliging met diensten als preventie, waarschuwing, advisering, kennisdeling en monitoring. Daarnaast ondersteunt het team bij het voorkomen en afhandelen van ICT veiligheidsincidenten, 24 uur per dag, 7 dagen per week. Alle overheidsinstellingen kunnen van deze dienstverlening gebruik maken.

Waarschuwingsdienst.nl

Waarschuwingsdienst.nl informeert computergebruikers thuis en binnen het kleinbedrijf via website, e-mail en sms over actuele bedreigingen op het internet. Daarnaast is deze gratis dienst een bron van informatie over veilig internetten met de 'Top 10 Tips veilig internetten', 'Handleiding CyberCrime', diverse voor-

lichtingsfilms als 'Botnets' en 'De Familie van der Ploeg', en de maandelijks nieuwsbrieven. Waarschuwingsdienst.nl is onderdeel van GOVCERT.NL.

Bureau Forum Standaardisatie

Forum Standaardisatie ondersteunt de Nederlandse overheid bij het gebruiken, ontwikkelen en vaststellen van (open) standaarden. Daarmee bevordert Forum Standaardisatie de interoperabiliteit binnen en tussen overheidsinstellingen en die met bedrijven en burgers. Zo kan de overheid als een dienstverlenende eenheid optreden naar burger en bedrijf en heeft zij keuzevrijheid in de softwaremarkt. GBO.Overheid verzorgt het secretariaat van het Forum Standaardisatie.

Diensten in ontwikkeling

Overheidsservicebus

De Overheidsservicebus (OSB) is een dienst in ontwikkeling van de stichting ICTU die moet zorgen dat bevestigingen en meldingen tussen overheidsinstellingen op een standaard wijze elektronisch worden afgehandeld. De OSB omvat standaarden om berichten juist en betrouwbaar te kunnen verzenden.

RINIS

Stichting RINIS (Routerings Instituut (inter)Nationale Informatiestromen) is een samenwerkingsorganisatie van grote Nederlandse publieke uitvoerders. Het is een netwerkorganisatie die partijen ondersteunt bij alle aspecten rond de uitwisseling van gegevens voor de uitvoering van publieke taken. In september 2006 heeft RINIS haar tienjarig jubileum ge-

vierd. Op 4 december 2006 hebben GBO.Overheid en RINIS de intentie uitgesproken een verregaande samenwerking aan te gaan.

April 2006

1 april

GBO.Overheid start als projectdirectie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als onderdeel van directoraat-generaal Management Openbare Sector (DGMOS).

5 april

Minister Pechtold reikt de miljoenste DigiD activeringsbrief uit aan Delftenaar Jules van Campen.

20 april

Op 20 april 2006 gaat sms authenticatie live; een middel van DigiD op het zekerheidsniveau midden.

26 april

In de tweede bijeenkomst van de Programmaraad wordt bekend dat Steven Luitjens op 1 juni 2006 start als directeur van GBO.Overheid.

Wat heeft GBO.Overheid bereikt in 2006?

Uit ICTU is op 1 januari 2006 geboren: GBO.Overheid. De kraamtijd duurde maar kort. In 2006 is de organisatie van GBO.Overheid snel tot ontwikkeling gekomen. Natuurlijk gaat de ontwikkeling van zo'n nieuwe organisatie gepaard met vallen en opstaan. Maar de groei van GBO.Overheid heeft zich bovengemiddeld doorgezet. In een jaar tijd zijn er belangrijke eerste resultaten behaald en vele mijlpalen bereikt. Dit hoofdstuk toont de ontwikkelingen en resultaten per dienstencategorie van GBO.Overheid.

Organisatieontwikkeling

In relatief korte tijd is de organisatie van GBO.Overheid bedacht, ontwikkeld en neergezet. De kwartiermakers van het eerste uur hebben de organisatie ingericht. En er is begonnen met het werven van personeel, zowel op operationeel niveau als op het vlak van management.

Identificatie & authenticatie

Steeds meer burgers kennen DigiD

Voor het grote publiek is DigiD de bekendste en meest aansprekende voorziening van GBO.Overheid. Dit komt niet in de laatste plaats door een succesvolle Postbus 51 campagne ("Waar wacht je nog op, met DigiD sta ja altijd vooraan") die in januari 2006 is gestart op radio en televisie. De campagne levert in drie maanden tijd bijna een miljoen nieuwe gebruikers op. De naamsbekendheid onder burgers van 18 jaar en ouder stijgt al snel naar zestig procent. De primaire boodschap van de campagne ("DigiD is een manier om overheidsdiensten on line en digitaal te regelen") wordt door 39 procent herkend. Maar er zijn ook concreet handelingen mogelijk met DigiD. Al vanaf februari 2006 is bijvoorbeeld op www.belastingdienst.nl

Juni 2006

1 juni

Steven Luitjens start als directeur van GBO.Overheid.

In juni 2006 is wederom het WebTrust-certificaat van PKI-overheid verlengd na het uitvoeren van de jaarlijkse audit.

het aangifteprogramma inkomstenbelasting beschikbaar dat burgers met DigiD kunnen ondertekenen. Het betreft weliswaar een kleinschalige proef van de Belastingdienst, maar uiteindelijk ondertekenen meer dan zeshonderdduizend burgers zo hun elektronische belastingaangifte. Het enthousiaste gebruik van DigiD neemt toe en op 5 april 2006 reikt minister Pechtold daadwerkelijk de miljoenste DigiD activeringsbrief uit aan de Delftse student Jules van Campen.

Het blijft niet bij de Belastingdienst. Vanaf begin juli 2006 kan elke burger met zijn DigiD inlogcode via internet bij het Kadaster een bezwaar indienen over de kennisgeving die hij heeft ontvangen. Daarmee maakt deze organisatie het indienen van een bezwaarschrift nog laagdrempeliger. Ondertussen is de Belastingdienst dusdanig tevreden over de proef, dat zij eind augustus 2006 besluit om haar elektronische handtekening per 1 januari 2007 te vervangen door DigiD. Voor de burger betekent dit dat het vanaf 1 januari 2007 alleen nog mogelijk is om de elektronische aangifte inkomstenbelasting te doen mét de DigiD inlogcode.

Eerder al (in 2005) hebben uitvoerings-

“Steeds meer gemeenten en landelijke overheden sluiten zich aan bij DigiD. De Belastingdienst heeft zelfs voor de aangifte 2006 haar elektronische handtekening vervangen door DigiD.”

RONALD HOUTSMA, HOOFD BEHEER (A.I.)

organisaties CWI en SVB elektronische diensten toegankelijk gemaakt met DigiD. Bij het CWI kunnen burgers zich online inschrijven als werkzoekende. Bij de SVB kunnen burgers online kinderbijslag aanvragen en inzien.

Ondertussen groeit ook het aantal gemeenten dat elektronische diensten ontsluit met DigiD. In november 2006 is het Brabantse Veldhoven de honderdste gemeente.

Keerzijde en klachten DigiD

De snelle groei van DigiD kent ook een keerzijde. Burgers kunnen met een DigiD inlogcode zaken doen met de overheid op internet en deze inlogcode is strikt persoonlijk. Vanaf medio april is het mogelijk om diensten, waarbij meer privacygevoelige gegevens worden gebruikt, af te

“In 2007 gaan meer dan twee duizend bedrijven met de Douane transacties verrichten via OTP. Dat betekent dat uiteindelijk op jaarbasis ruim veertig miljoen berichten door de Overheidstransactiepoort zullen gaan.”

RIEN STOR, HOOFD ARCHITECTUUR & REALISATIE

nemen. Daarvoor is naast het invoeren van een inlogcode (gebruikersnaam met wachtwoord) een transactiecode vereist. DigiD stuurt deze transactiecode per sms naar het door de gebruiker opgegeven mobiele telefoonnummer. In de praktijk blijkt echter dat gebruikers steeds vaker een mobiel telefoonnummer opgeven dat al in de administratie van DigiD voorkomt. Daarop is – in nauw overleg met de Programmaraad – besloten dat het delen van mobiele nummers op beperkte schaal wordt toegestaan. Dit om sms authenticatie ook mogelijk te maken voor huishoudens met meerdere personen die niet allemaal een eigen mobiele telefoon bezitten.

In 2006 ontving de Nationale Ombudsman enkele klachten van burgers naar aanleiding van hun aanvraag om een

DigiD. Het gaat in een aantal gevallen om woonbootbewoners of personen met een namenreeks die om technische redenen geen DigiD konden krijgen. Inmiddels is het systeem aangepast, zodat ook deze burgers een DigiD kunnen aanvragen. Andere klachten kwamen van personen die in het buitenland wonen. Doordat zij niet zijn opgenomen in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) kunnen zij geen DigiD aanvragen. DigiD maakt namelijk gebruik van de GBA voor de verificatie van gegevens. Een Register Niet Ingezetenen (RNI) zou dit kunnen oplossen. Stichting ICTU onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor een dergelijk register. Tot slot heeft een aantal klachten te maken met het ontbreken van een machtigingsvoorziening. Binnen DigiD is tot op heden geen mogelijkheid om iemand anders te machtigen.

Operationeel Beheer

De serviceorganisatie organiseert de operationele werkzaamheden met betrekking tot het beheer van DigiD en Overheids-transactiepoort. In een aantal gevallen omvat dit de aansturing van (externe) leveranciers. Het betreft activiteiten als tweedelijns ondersteuning, (technische) aansluiting van afnemers (overheidsorganisaties), uitgifte van DigiD inlogcodes, et cetera.

PKIoverheid verzorgt betrouwbare infrastructuur

Public Key Infrastructure voor de overheid, kortweg PKIoverheid, zorgt voor betrouwbare elektronische gegevensuitwisseling binnen de Nederlandse overheid

en tussen de overheid en het bedrijfsleven. Zij doet dit door het aanbieden van stam- en domeincertificaten. Overheidsorganisaties kunnen PKloverheid-certificaten gebruiken voor het beveiligen van websites, het zetten van rechtsgeldige elektronische handtekeningen, hoogwaardige verificatie van identiteit op afstand en versleuteling van berichten.

Het gebruik van PKloverheid certificaten (met name SSL certificaten) is in 2006 toegenomen onder invloed van de verplichting voor overheidsinstellingen om PKloverheid te gebruiken voor versleutelde gegevensuitwisseling met het stelsel van basisregistraties.

Steeds vaker worden de stam- en domeincertificaten van PKloverheid in browsers opgenomen. In januari 2006 is het PKloverheid stamcertificaat opgenomen in de webbrowser van Netscape en in december 2006 in de webbrowser van Opera.

Ook goed nieuws is dat, na het uitvoeren van de jaarlijkse audit, in juni 2006 het WebTrust certificaat van PKloverheid wederom is verlengd.

In 2006 zijn tot slot voorbereidingen getroffen voor migratie en vernieuwing van de PKloverheid stam- en domeincertificaten.

Nieuwe certificatie-dienstverleners

In augustus 2006 is de Elektronische Signatuur BV (ESG) als vierde certificatie-dienstverlener (CSP) toegetreden tot PKloverheid. ESG gaat persoonsgebonden certificaten uitgeven binnen de hiërarchie van PKloverheid in het domein Overheid

en Bedrijven. Maar er gebeurt meer. In 2006 zijn ook voorbereidingen getroffen voor toetreding van het ministerie van Defensie en de eNIK CSP (elektronische Nederlandse Identiteitskaart) als nieuwe certificatie-dienstverleners onder de hiërarchie van PKloverheid.

Gegevensuitwisseling

Overheidstransactiepoort als centraal punt

Overheidstransactiepoort (OTP) zorgt voor gegevensuitwisseling tussen overheid en bedrijfsleven.

Enkele getallen bewijzen dat het werkt. Eind 2006 is het vijf miljoenste bericht – sinds de start in 2003 – over OTP gegaan. Dit succes komt onder andere omdat wijzigingen op de Voorlopige Teruggaaf, Kinderopvang en Huur en Zorgtoeslag vanaf 2006 met DigiD kunnen worden doorgegeven. En deze wijzigingen lopen over de Overheidstransactiepoort. Toch is GBO.Overheid nog lang niet tevreden. OTP kan en moet meer. In

Augustus 2006

23 augustus

De Elektronische Signatuur BV (ESG) treedt als vierde certificatie-dienstverlener (CSP) toe tot de PKI voor de overheid. ESG gaat persoonsgebonden certificaten uitgeven binnen de hiërarchie van PKloverheid in het domein Overheid en Bedrijven. Public Key Infrastructure voor de overheid, kortweg PKloverheid, zorgt voor betrouwbare elektronische gegevensuitwisseling binnen en met de Nederlandse overheid en het bedrijfsleven.

September 2006

6 september

In haar derde bijeenkomst besluit de Programmaraad dat GBO.Overheid start met een Third Party Mededeling (TPM) voor DigiD, die mogelijk zal uitgroeien naar een TPM voor de gehele dienstverlening. Het voorstel om een generieke autorisatievoorziening te ontwikkelen wordt niet aangenomen; het ontwikkelen van nieuwe voorzieningen past niet in het takenpakket van GBO.Overheid.

14 en 15 september

GOVCERT.NL organiseert voor de vijfde keer haar jaarlijkse internationale symposium, deze keer in het Kurhaus in Scheveningen. Een kleine vijfhonderd bezoekers uit tientallen landen geven acte de présence. De titel van het symposium luidt: 'Exchanging knowledge is the answer'.

In september brengt GOVCERT.NL twee voorlichtingfilms uit. Een daarvan gaat over de ontstaansgeschiedenis van GOVCERT.NL en de aanleiding daartoe.

19 september

Het PKloverheid certificaat van certificatie dienstverlener Getronics PinkRocade wordt verlengd tot en met juli 2015.

25 september

Om meer inzicht te krijgen in de wensen van haar klanten organiseert GBO.Overheid een klantenbijeenkomst.

oktober 2006 geeft minister Nicolai van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties het startsein voor een proef om omzetstatistieken niet meer schriftelijk maar elektronisch aan te leveren. De ongeveer vijftig bedrijven die aan de proef deelnemen, leveren gedurende tenminste drie maanden de omzetgegevens via de Overheidstransactiepoort aan het CBS.

Sneller aan de poort

Het elektronische postkantoor krijgt dus steeds meer aanhangers. Op technisch gebied wordt moderne, maar bewezen technologie gebruikt. Zo is in 2006 de ontwikkeling van het SOAP koppelvlak gestart met als resultaat dat bedrijven vanaf januari 2007 via OTP met het SOAP-koppelvlak berichten kunnen uitwisselen met verschillende overheidsinstellingen. Aan de kant van de overheid zijn de Belastingdienst, het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de Kamer van Koophandel (KvK) bij deze ontwikkeling betrokken. Ook de Douane is sinds mei 2006 op OTP aangesloten. In 2007 zullen naar verwachting ongeveer tweeduizend bedrijven met de Douane transacties verrichten via OTP. Dit betekent dat op jaarbasis ruim veertig miljoen berichten over Overheidstransactiepoort zullen gaan. OTP kent geen grenzen en gaat internationaal; onder andere Dexx uit België en Mitsubishi Europe zijn in 2006 op OTP aangesloten.

Intentieverklaring RINIS en GBO.Overheid

GBO.Overheid en Stichting Routerings Instituut (inter)Nationale Informatiestromen (RINIS) hebben op 4 december 2006 de

intentie uitgesproken voor een verregaande samenwerking resulterend in de integratie van RINIS in GBO.Overheid. RINIS beschikt namelijk over een methode voor betrouwbare uitwisseling van berichten binnen het publieke domein. Hierdoor is efficiënt en effectief hergebruik van éénmalig vastgelegde gegevens mogelijk. RINIS is met name succesvol binnen de sociale zekerheid. Maar ook binnen de zorgsector, justitie en onderwijs is RINIS bekend. De verregaande samenwerking past in het gezamenlijk streven om het beheer en de verdere ontwikkeling van generieke ICT-voorzieningen overheidsbreed te verzorgen.

Voor RINIS is de samenwerking met GBO.Overheid een uitgelezen mogelijkheid om een landelijke uitrol te bewerkstelligen.

RINIS gaat daarom op den duur integraal deel uitmaken van GBO.Overheid.

In de intentieverklaring is afgesproken om samen te onderzoeken op welke termijn en op welke wijze deze integratie gaat plaatsvinden. De Raad van Toezicht van RINIS heeft positief geadviseerd over deze voorgenomen integratie.

Overheidsservicebus in trek

De Overheidsservicebus (OSB) is de digitale postbode van de overheid. Alhoewel de dienst nog volop in ontwikkeling is, blijkt uit klantonderzoeken dat er veel behoefte is aan deze nieuwe dienst. De verwachting is dat diverse overheidssectoren de komende jaren onderling steeds meer gegevens gaan uitwisselen, zowel in de rol van leverancier als in die van gebruiker. Goede afspraken, standaarden en technische aansluitingen zijn voorwaarden om be-

“De voorgenomen integratie van RINIS in GBO.Overheid past in ons gezamenlijk streven om het beheer en de verdere ontwikkeling van een aantal ICT-voorzieningen vanuit één punt overheidsbreed te verzorgen.”

ROB VERWEIJ, DIRECTEUR A.I. RINIS

trouwbaar en veilige gegevensuitwisseling tussen overheden mogelijk te maken. De Overheidsservicebus moet een eenvoudige digitale aansluiting mogelijk maken.

Informatiebeveiliging

Belangstelling voor GOVCERT.NL groeit

Het werk van het Government Computer Emergency Response Team, kortweg GOVCERT.NL, ligt op het vlak van informatiebeveiliging. In 2006 zijn tien nieuwe deelnemers aangesloten waaronder drie gemeenten en één provincie. Maar ook organisaties als de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA), de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) zijn lid geworden. Al eerder waren alle departementen aangesloten. Het deelnemersaantal komt daarmee op vijftig. Er wordt veel aandacht besteed aan

“Waarschuwingsdienst.nl is mede dankzij de ‘Top 10 Tips Veilig internetten’ en de gratis waarschuwingsmails en sms-en een groeiend succes. Het informeert computergebruikers thuis of in het kleinbedrijf over actuele bedreigingen op het internet.”

ARNOLD LEEMANS, OPERATIONEEL MANAGER INFORMATIEBEVEILIGING

communicatie en voorlichting. Zo brengt GOVCERT.NL in mei 2006 voor het eerst een eigen jaaroverzicht uit waarin het helder en overzichtelijk verslag doet van de ontwikkelingen op maatschappelijk, economisch en politiek gebied, de organisatie en haar deelnemers, en met name over de dienstverlening van GOVCERT.NL.

Monitoring

In januari 2006 start GOVCERT.NL officieel met het Monitoringproject. Het doel van dit project is om de aard en hoeveelheid kwaadaardige aanvallen op de netwerken van deelnemers te detecteren. Met behulp van sensoren die buiten het netwerk van de deelnemers zijn geplaatst, wordt ge-

keken welk ongewenst verkeer en welke dreigingen er op de deelnemers afkomen. De sensoren werken eigenlijk als een soort ‘honingpotje’: ze trekken de bijen aan, die proberen bij de honing (informatie) te komen. De deelnemers aan GOVCERT.NL krijgen op deze wijze inzicht in (mogelijk directe) bedreigingen op ICT-gebied. Tevens geeft GOVCERT.NL informatie over trends, risico's en statistieken, waarmee ze pro-actief kan waarschuwen. Ze maakt daarvoor gebruik van IDS software (Intrusion Detection System), ontwikkeld door SurfNet.

Dat dit monitoringsysteem aanslaat, blijkt wel uit het relatieve hoge aantal van inmiddels veertien deelnemers die ervan gebruik maken. Het succes leidt er ook toe dat GOVCERT.NL en SurfNet, die de software ontwikkelde en ook monitoren plaatst bij haar eigen deelnemers, in een intentieverklaring vastleggen dat zij samen verder gaan in het ontwikkelen van het monitoringsysteem.

Vissen naar persoonlijke gegevens

Het fenomeen phishing is in opkomst. Phishing staat voor het vissen naar persoonlijke gegevens als gebruikersnamen en wachtwoorden. Het gebeurt door het lokken van mensen (bijvoorbeeld via een e-mail met een link erin) naar een website die bedrieglijk veel lijkt op de website van een echte bank of professionele winkel. Mensen tikken desgevraagd hun gegevens in die vervolgens rechtstreeks terecht komen bij de crimineel, met alle gevolgen van dien.

GOVCERT.NL start in februari 2006 een experiment met de naam Notice en Take

Down phishing websites (NTD), om banken te ondersteunen in hun strijd tegen CyberCrime. Het experiment wordt samen met het NICC programma (Nationale Infrastructuur CyberCrime) en de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) opgestart. Naast voorlichting aan het publiek is het van belang dat phishing-sites zo snel mogelijk uit de lucht worden gehaald om schade te voorkomen. GOVCERT.NL en haar internationale netwerk van CERT's, overheden en ISP's spelen hierin een belangrijk rol. Het experiment NTD laat goede resultaten zien en loopt tot in 2007 door.

'Exchanging knowledge is the answer'

Op 14 en 15 september organiseert GOVCERT.NL in het Kurhaus in Scheveningen voor de vijfde keer haar jaarlijkse internationale symposium. Rond de vijfhonderd bezoekers uit tientallen landen bezochten het evenement met als titel 'Exchanging knowledge is the answer'. Met dit thema in het achterhoofd zijn tientallen specialistische workshops gegeven, onder andere over techniek, bewustwording en over bestrijding van CyberCrime. Tijdens het symposium heeft GOVCERT.NL twee nieuwe voorlichtingsfilms gepresenteerd. Eén gaat over de eigen ontstaansgeschiedenis van GOVCERT.NL en haar activiteiten en één is gericht op bewustwording bij burgers over de gevaren van onveilig internetten. De eerste film geeft via de opkomst van internet en de opkomst van cybercriminaliteit een overzicht van de gebeurtenissen die leiden tot de vorming van het CERT voor de Nederlandse overheid. De tweede

voorlichtingsfilm geeft een kijkje in de keuken van de familie Van der Ploeg en maakt op die manier duidelijk dat ieder gezin dat het internet gebruikt, bloot staat aan risico's. Of het nu via chatten, surfen, of online bankieren is: "be aware" is de boodschap van deze toegankelijke film.

Waarschuwingsdienst.nl voert campagne

In 2006 groeit het aantal leden van Waarschuwingsdienst.nl met ongeveer zesduizend, wat neerkomt op een groei van tien procent. Het aantal leden in december 2006 bedraagt 66.000. Dit is mede te danken aan een korte campagne die Waarschuwingsdienst.nl in november en december van 2006 voert, gericht op de oudere computergebruiker en de hobbyist. Via een banner op Seniorenweb en een advertentie in Tips en Trucs is deze doelgroep attent gemaakt op het bestaan van de gratis Waarschuwingsdienst.nl. Waarschuwingsdienst.nl heeft in 2006 twaalf nieuwsbrieven voor de thuisgebruiker uitgebracht over actuele onderwerpen

Oktober 2006

18 oktober

Minister Nicolai van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties geeft het startsein voor een proef om omzettingstatistieken niet meer schriftelijk maar automatisch en elektronisch aan te leveren. Circa veertigduizend bedrijven sturen hun omzettingstatistieken tot dan op papier aan het CBS.

Eind oktober 2006 is de eerste versie van het werkplan GBO.Overheid 2007 gereed.

November 2006

1 november

In de vierde bijeenkomst stelt de Programmaraad het Toetskader voor Acceptatie vast. Tevens stemt de raad in met inbeheername door GBO.Overheid van eFormulieren per 1 januari 2007. Later wordt deze overgang uitgesteld tot 1 januari 2008. Het werkplan 2007 wordt voorlopig vastgesteld.

1 november

PKloverheid presenteert haar vernieuwde website.

2 november

Veldhoven sluit als honderdste gemeente aan op DigiD.

20 november

Waarschuwingsdienst.nl start een korte campagne, gericht op de oudere computergebruikers en de hobbyisten.

21 november

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Secretaris Generaal tekenen de benodigde organisatiebesluiten voor de formele oprichting van GBO.Overheid.

21 november

Met de publicatie in de Staatscourant is GBO.Overheid formeel opgericht, met terugwerkende kracht per 1 januari 2006.

als draadloos internetten, wachtwoorden, VOIP en veilig gegevens verwijderen.

Standaardisatie

Uiteenlopende adviezen voorbereid

In 2006 heeft Bureau Forum Standaardisatie meerdere adviezen voorbereid en uitgebracht. Een van die adviezen heeft betrekking op DURP/GII. In opdracht van het ministerie van VROM is een standaard ontwikkeld voor de Digitale Uitwisseling van Ruimtelijke Plannen (DURP). Die standaard is opgenomen in een breder raamwerk, de GII (Geo Informatie Infrastructuur). Het Forum heeft geadviseerd die standaard aan te merken als een 'best practise'. Ook heeft het Bureau een advies voorbereid over webrichtlijnen. Het betreft een analyse van de webrichtlijnen en de instrumenten die voor de implementatie zijn voorbereid. Het advies is in december 2006 door het Forum overgenomen en zal in het voorjaar 2007 ter vaststelling aan het College worden aangeboden. Door zowel enkele ministeries als vanuit het Forum is gevraagd een verkenning uit te voeren naar e-Factureren (het digitaal versturen en verwerken van facturen). Hoewel hiermee in potentie veel geld bespaard kan worden, komt e-Factureren maar moeizaam van de grond. Het advies beoogt richting en versnelling te geven aan de ontwikkeling.

Grenzeloos standaardiseren

Het Bureau Forum Standaardisatie participeert in het IDABC, de Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Businesses and Citizens. In Nederland wordt onder meer

contact onderhouden met de Taskforce Interoperability van ECP.nl (Electronic Commerce Platform Nederland).

GBO.Overheid en haar klanten

GBO.Overheid neemt haar klanten serieus. Op 25 september 2006 heeft GBO.Overheid een klantensessie georganiseerd, waarin uitgebreid is gesproken over ervaringen met en wensen en verwachtingen ten aanzien van de voorzieningen van GBO.Overheid. Aan de deelnemers is gevraagd een top 5 op te stellen. De belangrijkste wensen die zijn geuit, zijn het verzoek om een Overheids-servicebus, een centrale plek voor beheer van standaarden, een centrale plek voor leveranciers om informatie op te halen over de voorzieningen van GBO.Overheid en een uniform ontsluiting van basisregistraties. Ook is een suggestie gedaan voor een centrale database voor elektronische adressen.

Een ander onderwerp dat is besproken, is de samensmelting van DigiD voor burgers en DigiD voor bedrijven. Daarbij is de nadrukkelijke wens aangegeven om binnen DigiD meerdere middelen op verschillende authenticatieniveaus aan te bieden. Het feit dat niet-ingezetenen momenteel geen gebruik kunnen maken van DigiD, wordt als gemis gezien.

De overige besproken wensen zijn het verhogen van de naamsbekendheid van GBO.Overheid en het verschaffen van meer inzicht in de ontwikkelkalender van de voorzieningen van GBO.Overheid.

“Het bevorderen van interoperabiliteit binnen en tussen overheidsinstellingen en met bedrijven en burgers, kan alleen bereikt worden door gebruik te maken van (open) standaarden. Daar maken wij ons dan ook hard voor.”

NICO WESTPALM VAN HOORN, VOORZITTER COLLEGE STANDAARDISATIE

December 2006

In december is het PKI-overheid stamcertificaat opgenomen in de webbrowser van Opera.

4 december

GBO.Overheid en RINIS (Stichting Routerings Instituut (inter)Nationale Informatiestromen) spreken de intentie uit om vooruitlopend op de integratie een verregaande samenwerking aan te gaan.

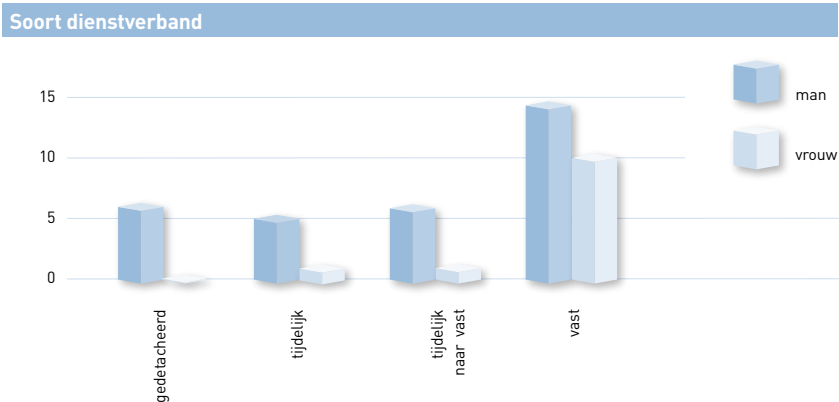
Eind 2006 is het vijf miljoenste bericht over de Overheids-transactiepoort verstuurd, sinds de start in 2003.

hoofdstuk 3

GBO.Overheid 2006 in cijfers

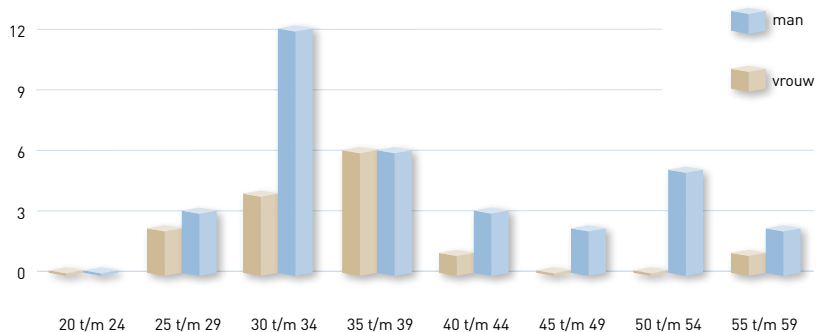
Voor alle grafieken is de jaarafsluiting op 31 december 2006 als uitgangspunt genomen.

Organisatieontwikkeling

Op 31 december 2006 telt GBO.Overheid 47 medewerkers in dienst, waarvan de verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke medewerkers te zien is in deze grafiek. Vijftien procent van alle medewerkers is gedetacheerd vanuit een andere overheidsorganisatie. Nog eens vijftien procent heeft een tijdelijk contract. Negentien procent van de medewerkers gaat binnen een jaar over op een vast contract. Tot slot heeft 51 procent van de medewerkers een vast contract.

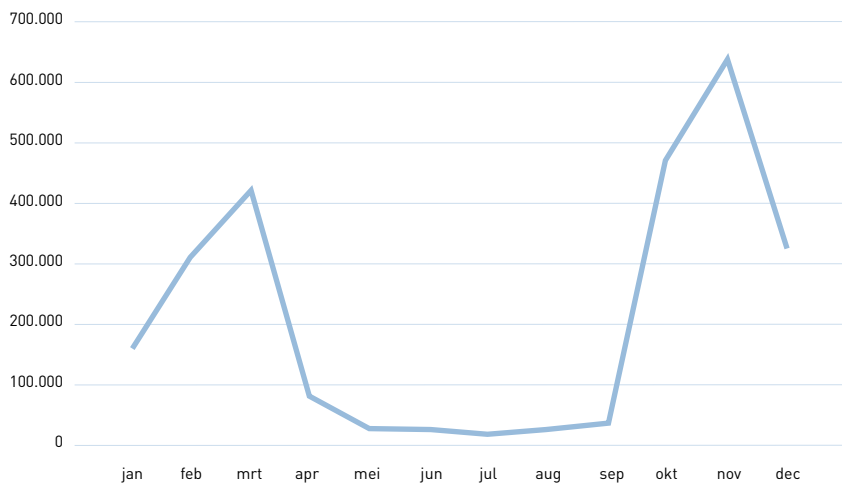
Leeftijd medewerkers

De verdeling in leeftijd van de (vaste) medewerkers van GBO.Overheid komt in deze grafiek tot uiting.

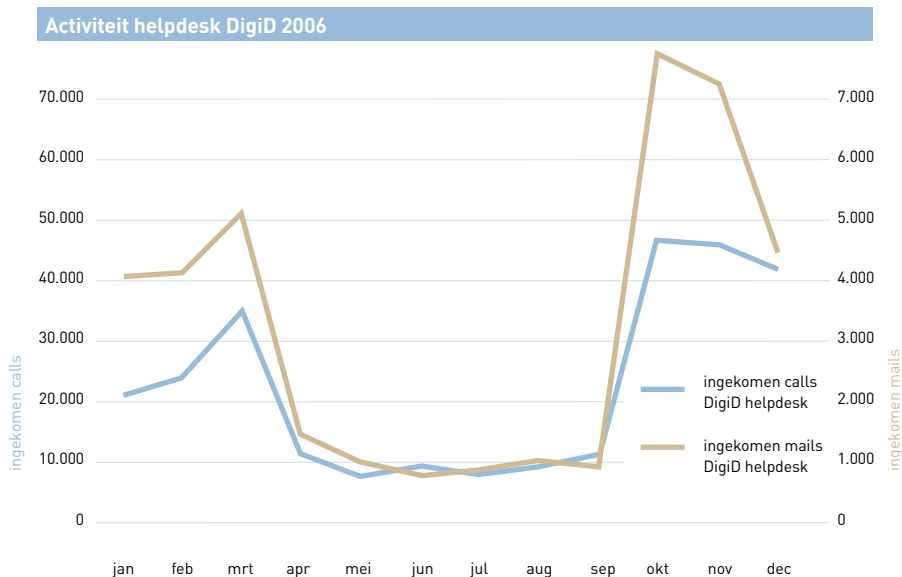
Identificatie & authenticatie

Aantal geactiveerde DigiD inlogcodes in 2006 per maand

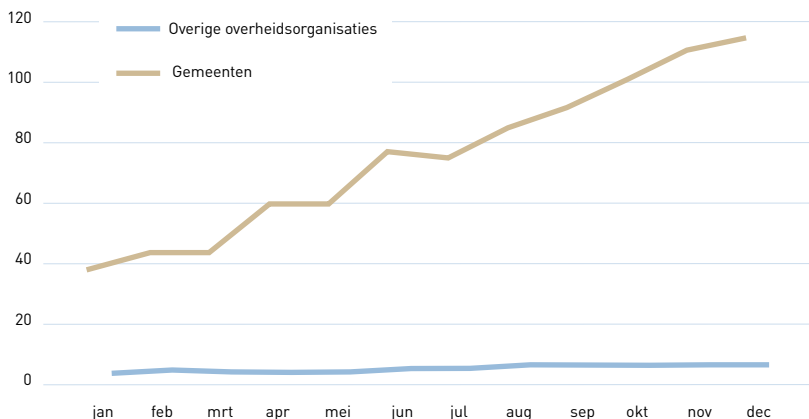
In deze grafiek is het aantal geactiveerde DigiD inlogcodes per maand te zien. Er zijn twee pieken te herkennen. De eerste piek is te verklaren door de aangifte inkomstenbe-

lasting, immers meer dan 600.000 burgers hebben in 2006 hun elektronische aangifte met DigiD ondertekend. De tweede piek is te relateren aan de aankondiging van de Belastingdienst medio september dat zij begin 2007 volledig overstapt op DigiD voor de ondertekening van de elektronische aangifte inkomstenbelasting. Eind 2006 beschikken totaal meer dan 2,5 miljoen burgers over een DigiD.

De Helpdesk DigiD heeft in 2006 veel telefoontjes en e-mails kunnen beantwoorden. In de grafiek zijn de aantallen reacties per maand te herleiden, waarbij de piek in maart in verband te brengen is met de belastingaangifte die burgers vanaf dat moment met DigiD konden ondertekenen. De toename in het laatste kwartaal van 2006 heeft te maken met de aankondiging van de Belastingdienst dat zij begin 2007 volledig overstapt op DigiD.

Groei aantal aangesloten organisaties op DigiD productieomgeving (cumulatief)

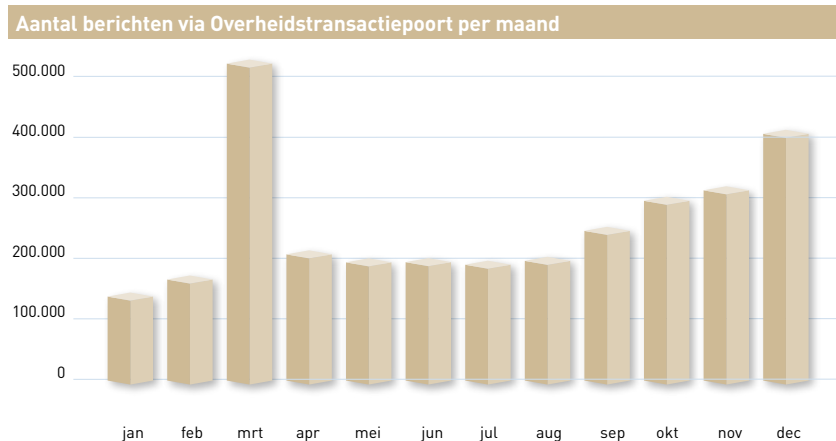

Op 31 december 2006 zijn in totaal 122 overheidsorganisaties aangesloten op de productieomgeving van DigiD voor burgers, waarvan 114 gemeenten. Er zijn in totaal 94 nieuwe aansluitingen op de productieomgeving gerealiseerd in 2006.

De grafiek maakt onderscheid tussen aantal gemeenten en overige overheidsorganisaties. Onder overige organisaties vallen provincies, departementen en uitvoeringsorganisaties. In 2006 zijn geen waterschappen aangesloten op de productieomgeving.

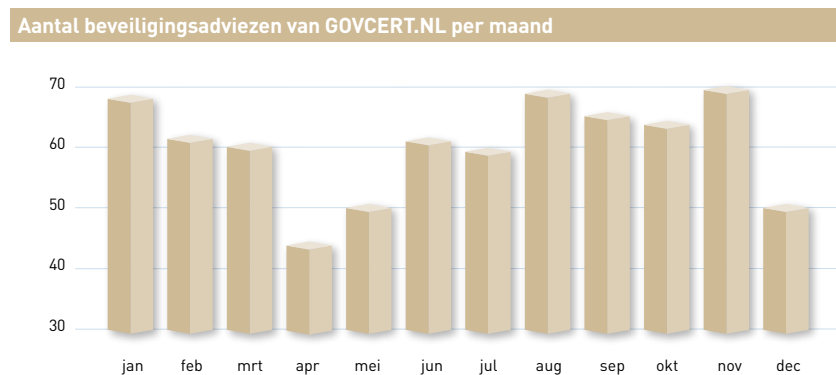
In 2006 zijn in totaal 5 nieuwe aansluitingen gerealiseerd op de productieomgeving van DigiD voor bedrijven.

Gegevensuitwisseling

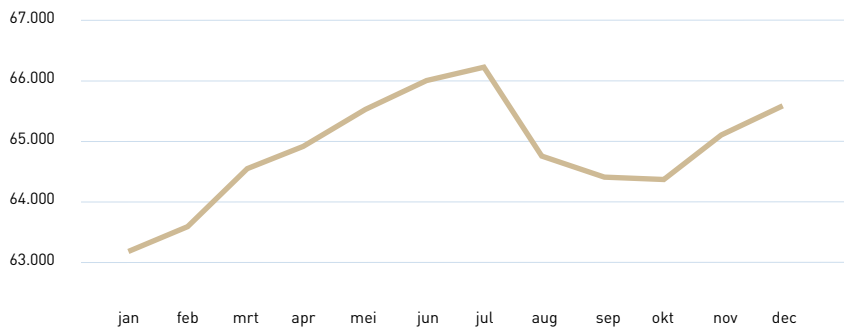
Overheidstransactiepoort (OTP) krijgt in 2006 steeds meer berichten te verwerken. In totaal zijn in 2006 ruim drie miljoen berichten via de Overheidstransactiepoort verstuurd en ontvangen. De piek in maart wordt veroorzaakt door de elektronische aangifte DigiD.

Informatiebeveiliging

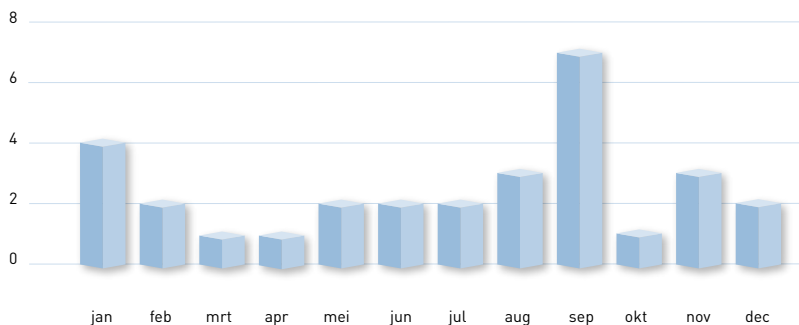
Deze grafiek laat zien hoeveel beveiligingsadviezen GOVCERT.NL per maand heeft uitgebracht aan haar deelnemers.

Groei aantal leden Waarschuwingsdienst.nl, e-mail alerts (cumulatief)

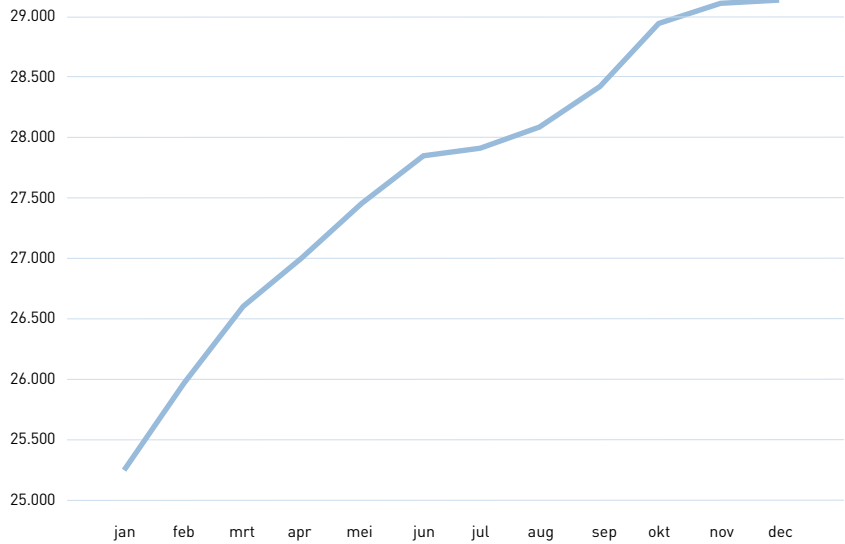
Deze grafiek toont de groei van het aantal leden dat e-mail alerts van Waarschuwingsdienst.nl ontvangt. In augustus/september vermindert het aantal leden vanwege een opschoningsactie van de database.

Aantal uitgebrachte alerts (per sms en e-mail) door Waarschuwingsdienst.nl per maand

Deze grafiek toont het totaal aantal uitgebrachte e-mail en sms alerts van Waarschuwingsdienst.nl per maand.

Groei aantal leden nieuwsbrief Waarschuwingsdienst.nl (cumulatief)

Deze grafiek toont de groei van het aantal leden (burgers en bedrijven) dat de maandelijkse nieuwsbrief van Waarschuwingsdienst.nl ontvangt.

Jaarrekening

Jaarrekening 2006

In 2006 is GBO.Overheid gestart met de resultaten van de programma's die uit Stichting ICTU voortkwamen en met Overheidstransactiepoort vanuit het programma ICTAL. Spoedig na de start zijn deze programma's gekanteld naar afdelingen en is een centrale staf opgezet die de afdelingen ondersteunt. De administratieve organisatie van GBO.Overheid is vervolgens ingericht naar deze gekantelde organisatorische indeling. Naast deze inrichting naar afdeling is tevens een financiële structuur gekozen waaruit de lasten per dienst kunnen worden bepaald. In onderstaande jaarrekening zijn de totale lasten in 2006 per dienst weergegeven.

Jaarrekening GBO.Overheid 2006 (in € x 1.000)

Baten		Lasten	
Structurele financiering	14.175	Centrale staf	1.785
Overige financiering	9.505	DigiD	12.232
		Overheidstransactiepoort ¹	4.550
		PKloverheid	428
		Informatiebeveiliging	4.050
		Forum Standaardisatie	635
Totale baten	23.680	Totale lasten	23.680

¹ In 2006 is de Overheidstransactiepoort Plateau 2 ontwikkeld in het kader van de Basisinfrastructuur Voor Gegevensuitwisseling. Voor deze ontwikkeling was financiering beschikbaar gesteld uit het Fonds Economische Structuurversterking (FES). Van deze financiering is een bedrag van €2,5 miljoen direct betaald door het ministerie van Financiën aan de opdrachtnemer, hierdoor is dit niet in de administratie van GBO.Overheid terecht gekomen als gemaakte kosten. Derhalve zijn in werkelijkheid de hierboven vermelde kosten voor Overheidstransactiepoort (OTP) niet €4.5 miljoen, maar €7 miljoen. Dit betekent tevens dat in feite de overige financiering van GBO.Overheid in 2006 €2,5 miljoen hoger is geweest.

Financiering

Onderstaand overzicht toont de financiering van GBO.Overheid in 2006. Uit dit overzicht blijkt dat GBO.Overheid in 2006 voor zestig procent is gefinancierd vanuit structurele middelen en voor veertig procent incidenteel.

Baten GBO.Overheid 2006 (in € x 1.000)

Structurele financiering GBO.Overheid

Ministerie van BZK	Structurele financiering GBO.Overheid	14.175
--------------------	---------------------------------------	--------

Incidentele Financiering GBO.Overheid

Ministerie van BZK	PKI Overheid: Policy Authority	400
Ministerie van BZK	PKI Overheid: Staat der Nederlanden Root CA Certificate	28
Ministerie van BZK	DigiD communicatie	975
Ministerie van BZK / NAP	DigiD ontwikkelactiviteiten	4.250
Ministerie van Financiën (FES)	Realisatie Overheidstransactiepoort Plateau 2	1.445
Ministerie van EZ	Exploitatiekosten DigiD voor Bedrijven	150
ICTU	Budgetsaldo ICTU 2005 (Décharge ICTU programma's)	1.182
Diverse financierders	Overige financiering	1.075
Totale baten		23.680

hoofdstuk 5

Verklarende woorden-, begrippen- en afkortingenlijst

Agentschap BPR	Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten
Botnets	Een bot is een programma dat zelfstandig geautomatiseerd werk kan uitvoeren.
BSN	Burgerservicenummer (voorheen Sofi-nummer)
CANOS	Catalogus van Nederlandse Open Standaarden
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
(kern)CEDI	Coördinatie overleg Elektronische Dienstverlening en Identificatie
CERT	Computer Emergency Response Team
CSP	Certificaat Service Provider
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DGMOS	Directoraat Generaal Management Openbare Sector
DigiD	digitale identiteit
DURP	Digitale Uitwisseling Ruimtelijke Processen
ECP.nl	Electronic Commerce Platform Nederland
eNIK	elektronische Nederlandse Identiteitskaart
EZ	Economische Zaken
Framework GII	Geo Informatie Infrastructuur
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GOVCERT.NL	Government Computer Emergency Response Team
ICTAL	ICT en Administratieve Lastenverlichting
ICTU	ICT Uitvoeringsorganisatie
IDABC	Interoperable Delivery of PanEuropean eGovernment Services to Public Administrations, Business en Citizens
ISP	Internet Service Provider

NICC	Nationale Infrastructuur Cyber Crime
NTP	Nederlandse Taxonomie Project
OPTA	Onafhankelijke Post en Telecom Autoriteit
OSB	Overheidsservicebus
OTP	Overheidstransactiepoort
PKIoverheid	Public Key Infrastructure voor de overheid
RINIS	Stichting Routerings Instituut (inter)Nationale Informatie Stromen
RNI	Register Niet Ingezetenen
Single Sign On	Eén keer inloggen en direct toegang tot meerdere webbased systemen
SMS	short message service
SOAP	Simple Object Access Protocol
SSL certificaten	Secure Sockets Layer (beveiligde elektronische transacties internet)
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale zaken en Werkgelegenheid
TPM	Third Party Mededeling
VOIP	Voice Over IP

Inhoud

Voorwoord	1	Gegevensuitwisseling	11
1. Hoe is GBO.Overheid ontstaan en georganiseerd?	2	Overheidstransactiepoort als centraal punt	
Organisatie, ontwikkeling en historie	2	Sneller aan de poort	
Vijf aandachtsgebieden		RINIS integreert in GBO.Overheid	
Management Team		Overheidsservicebus in trek	
Programmaraad		Informatiebeveiliging	13
Sturing in handen van de Programmaraad		Belangstelling voor GOVCERT.NL groeit	
Dienstenportfolio	5	Monitoring	
DigiD		Vissen naar persoonlijke gegevens	
PKIoverheid		'Exchanging knowledge is the answer'	
Overheidstransactiepoort		Waarschuwingsdienst.nl voert campagne	
GOVCERT.NL		Standaardisatie	16
Waarschuwingsdienst.nl		Uiteenlopende adviezen voorbereid	
Bureau Forum Standaardisatie		Grenzeloos standaardiseren	
Diensten in ontwikkeling	7	GBO.Overheid en haar klanten	17
Overheidsservicebus		3. GBO.Overheid 2006 in cijfers	18
Persoonlijke Internetpagina		Organisatieontwikkeling	18
eFormulieren		Identificatie & authenticatie	19
RINIS		Gegevensuitwisseling	22
2. Wat heeft GBO.Overheid bereikt in 2006? ...	8	Informatiebeveiliging	22
Organisatieontwikkeling	8	4. Jaarrekening	26
Identificatie & authenticatie	8	Jaarrekening	26
Steeds meer burgers kennen DigiD		Financiering	27
Keerzijde en klachten DigiD		5. Verklarende woorden-, begrippen- en afkortingenlijst	28
Operationeel Beheer			
PKIoverheid verzorgt betrouwbare infrastructuur			
Nieuwe certificatedienstverleners			

Colofon

Het Jaaroverzicht 2006 is een uitgave van
GBO.Overheid en blikt terug op haar oprichtingsjaar.

Uitgave: april 2007

Oplage: 1.500

© 2007 GBO.Overheid

Redactie

Chapeau Communicatie, Rijswijk

Communicatieteam GBO.Overheid, Den Haag

Vormgeving

Tappan Communicatie, Den Haag

Druk

Koninklijke de Swart, Den Haag

GBO.OVERHEID

Wilhelmina van Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag

Postbus 84011
2508 AA Den Haag

T (070) 888 76 66
F (070) 888 78 82

www.gbo.overheid.nl
accountteam@gbo.overheid.nl